

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну

Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну Тетяна ІВАНШЕНА

29 серпня 2024 р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Мистецтво цифрової ілюстрації**

Освітньо-професійної програми «**Дизайн**»

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти **денна**

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Байрак Юлія Олександрівна
Профайл викладача	https://dz.khmn.edu.ua/yuliya-bajrak/
E-mail викладача	bairak.loveart@gmail.com
Контактний телефон	+380931245822
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=9614
Навчальний рік	2024-2025
Консультації	Онлайн: чат в Телеграм для всіх студентів, що вивчають дисципліну.

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма контролю	
				Кредити ЕКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота			Залік	Іспит
							Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д			4,0	120	51	-	51	-	-	69	-	-	+	-

Анотація дисципліни

Дисципліна “Мистецтво цифрової ілюстрації” є вибірковою дисципліною з фахової практичної підготовки і займає важливе місце у освітній діяльності бакалаврів зі спеціальності «дизайн».

Дисципліна викладається для студентів денної форми здобуття освіти. Процес вивчення дисципліни ґрунтується на використанні традиційних навчальних технологій, зокрема: *словесні* (пояснення теоретичних засад і шляхів їх подальшого застосування) із застосуванням презентацій та візуалізацій; *практичні* (виконання лабораторних завдань в графічних редакторах з використанням графічних планшетів, що мають допомогти студентам опанувати фаховими знаннями й набути практичних навичок з проєктування цифрової ілюстрації). Під час виконання лабораторних робіт студенти через проблемні методи навчання залучаються до дослідницького процесу і мають можливість проявити свій творчий потенціал на практиці, розв’язуючи фахові завдання з теми; *самостійна робота* (опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання лабораторних завдань і до захисту їх результатів, розробка і оформлення портфоліо/презентацій). Самостійна робота дозволяє глибше зануритися в процес дослідження, ознайомитися з рекомендованою літературою, розробити додаткові скетчі, відпрацювати техніки розкриті викладачем на заняттях, у разі потреби дописати роботу.

Для виконання завдань лабораторних робіт з дисципліни потрібні інструменти, обладнання: записник, графічний планшет, або папір акварельний формат А3, пензлі, фарби акварельні, палітра, стаканчик для води.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування і розвиток професійних здібностей, набуття практичних навичок з розробки цифрової ілюстрації (растрового, векторного та змішаного типу) різного призначення (книжкова,

для реклами, для сайтів, додатків тощо).

Завдання дисципліни. Навчити розробляти композиційно і тонально гармонійні ілюстрації різних видів на графічному планшеті, в графічних редакторах відповідно до сучасних вимог індустрії; підготувати спеціалістів відповідно до потреб галузі.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: чітко **розуміти** задачі, які вирішує сучасна ілюстрація; **вміти** створювати ілюстрації з використанням технік деталізації та мінімалістичного дизайну, шаблонів, текстур, різноманітних мазків, хитких ліній, градієнтів; відповідно до ідеї твору свідомо порушувати пропорції та анатомічні співвідношення; **створювати** візуальний сторітелінг, обирати стиль і колірну палітру ілюстрацій з урахуванням призначення (книжкова, для сайту, для реклами тощо) та вікової аудиторії для якої вона розроблена; застосовувати ілюстрацію, як дієвий засіб донесення інформації; створювати якісний дизайн-продукт для конкретної цільової аудиторії.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лабораторного заняття*	Самостійна робота студентів		
		Зміст	Год	Література
1-2	Лінії та мінімалізм. Розробка скетчів в стилі мінімалізм. Підбір ліній та кольорового акценту. Виконання ілюстрації з використанням ліній та кольорової плями.	Підготовка до виконання лабораторної роботи 1.	8	Літ.: [1], с. 9.
3-4	Розробка ілюстрації в стилі бодипозитив. Розробка ескізів. Робота з кольором по принципу обмеженої палітри за спліт-комплементарною або тетрадиною схемою.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 1. Підготовка до виконання лабораторної роботи 2.	8	Літ.: [1], с. 66, [2], с. 10.
5-6	Розробка ілюстрації в стилі бодипозитив. Розробка ескізів. Робота з кольором по принципу обмеженої палітри за спліт-комплементарною або тетрадиною схемою.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 2.	8	
7-8	Ілюстрація замість фото. Аналіз фотореклами. Розробка ілюстрації замість фото. Робота від плями до деталі. Створення атмосферних градієнтів та кольорового акценту.	Підготовка до виконання лабораторної роботи 3.	8	Літ.: [1], с. 234, [3], с. 54.
9-10	Ілюстрація з використанням технік деталізації. Робота з референсами, створення мудборда. Розробка ескізів з акцентом на деталізацію. Виконання ілюстрації в кольорі.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 3. Підготовка до виконання лабораторної роботи 4.	8	Літ.: [1], с. 122, [2], с. 87.
11-12	Ілюстрація з використанням технік деталізації. Робота з референсами, створення мудборда. Розробка ескізів з акцентом на деталізацію. Виконання ілюстрації в кольорі.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 4.	8	
13-14	Розробка патерна. Розробка стилізованого зображення для патерна. Проектування додаткових елементів. Компонування рапорту патерна з розроблених елементів. Створення патерна (робота з монтажними областями).	Підготовка до виконання лабораторної роботи 5.	8	Літ.: [3], с. 122, [2], с. 85.
15-16	Поєднання фотографій з ілюстраціями й текстурами. Розробка скетчу. Підбір текстур та колірної гами. Доповнення фото кольоровою ілюстрацією.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 5. Підготовка до виконання лабораторної роботи 6.	8	Літ.: [1], с. 122, [2], с. 85.
17	Поєднання фотографій з ілюстраціями й текстурами. Розробка скетчу. Підбір текстур та колірної гами. Доповнення фото кольоровою ілюстрацією.	Підготовка до захисту лабораторної роботи 6.	5	

Примітка. * Лабораторні заняття проводяться по три пари один раз у два тижні (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять).

Для виконання завдань лабораторних робіт студенти мають працювати за графічними планшетами, або на папері фарбами (від руки). Результатами виконання завдань лабораторних робіт є презентація ілюстрації на форматі А3.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лабораторні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, самостійні завдання виконувати відповідно графіку. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі та відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової агестації.

Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості й розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: ідея та якість виконання графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист лабораторної роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами захисту ідеї та якості виконання лабораторних робіт 1 - 6.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко та у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вирішує практичні завдання з проектування цифрової ілюстрації різної складності; володіє сучасними техніками та прийомами для створення цифрової ілюстрації; вміє створювати унікальні реалістичні чи стилізовані образи залежно від поставлених задач, які несуть чіткий сигнал аудиторії; при розробці скетчів легко демонструє навички роботи з масами в композиції та кольоровими схемами; може якісно оформляти роботи та володіє спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, уміє робити детальні та узагальнені висновки. Допускаються несуттєві дві – три похибки в ілюстраціях зі складною перспективою.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією; практичні завдання виконує акуратно і в повному обсязі, але часто сюжету не вистачає унікальності, також можуть мати місце деякі неточності: незначний дисбаланс в масах, кольорах, або декілька похибок при зображенні перспективи. Але загалом практичні завдання виконані вірно, правильно підібрані об'єкти по масах. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві – три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Але як правило, допускає неточності у відповідях й суттєві помилки при проектуванні сюжетів. Зокрема, робить значні помилки в анатомії, композиції чи перспективі. Поверхнево володіє прийомами зображення предметів. А створені ілюстрації, часто мають дисбаланс в масах та кольорах.

	Разом з тим, здобувач вищої освіти набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання та не справляється з вирішенням практичних завдань. Лабораторні роботи виконує не в повному обсязі й допускає суттєві помилки. Не може зібрати різні об'єкти в одну композицію. Застосовує кольори, які суперечать один одному. Не володіє базовими знаннями композивання. Оцінка «незадовільно» виставляється, коли здобувач вищої освіти не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота											Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:											За рейтингом	
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5		6
Якість виконання						Захист						
ВК*:		0,3				0,7				-		

Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Дати визначення ілюстрації?
2. Підтипи ілюстрації?
3. Особливості ілюстрації в стилі бодипозитив?
4. Що таке мінімалізм?
5. Особливості ілюстрації виконаної в мінімалістичному стилі?
6. Чому в деяких випадках фото замінюють ілюстрацією?
7. Що таке деталізація?
8. Охарактеризуйте деталізовану ілюстрацію?
9. Що таке патерн?
10. Де можуть використовуватися патерни?
11. Чи варто поєднувати фото та ілюстрацію?
12. Етапи роботи над ілюстрацією?
13. Для чого потрібно формувати мудборд?
14. Особливості ілюстрації для сайтів, додатків, стартапів?
15. Особливості розробки ілюстрації?
16. Що таке скетч?
17. Перелічіть підходи в скетчингу?
18. Для чого в процесі розробки ілюстрації використовують просту геометрію та розкладання на маси?
19. Перелічіть можливості, переваги та недоліки векторної графіки?
20. Перелічіть можливості, переваги та недоліки растрової графіки?
21. Архетипи в ілюстрації?
22. Особливості зображення ілюстрацій через монохроматичну колірну схему?
23. Особливості зображення ілюстрацій через комплементарну колірну схему?
24. Особливості зображення ілюстрацій через спліт-комплементарну колірну схему?
25. Особливості зображення ілюстрацій через тетрадичну колірну схему?
26. Особливості зображення ілюстрацій через тріадичну колірну схему?
27. Чим відрізняється ізометричний дизайн від плоского?
28. Що таке "рамка" в ілюстрації?
29. Тренди в цифровій ілюстрації?
30. Принципи створення інтригуючого сюжету?

Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Мистецтво цифрової ілюстрації» повністю і в достатній кількості забезпечений навчально-методичним матеріалом, а саме:

Байрак Ю.О. “Мистецтво цифрової ілюстрації”: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Ю.О. Байрак – Хмельницький: ХНУ, 2024 - 40 с.

Рекомендована література

Основна

1. Бразелл Д., Девіс Д. Understanding Illustration: Навчальний посібник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 208.
2. Becoming a Successful Illustrator: Підручник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 208.
3. Illustration in Ukraine. Ілюстрація в Україні: Альбом/ Люсія Бондар; Creative Publishing, 2021 - с. 208.
4. Геллер С., Кваст С. Graphic Style: From Victorian to Hipster: Навчальний посібник/ Стивен Геллер, Сеймур Кваст - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 296.

Додаткова

1. Шагала, Володимир Іванович. Українська мальована історія: зб. малюнків і коміксів/ В. І. Шагала ; упоряд. А. Ю. Курков ; В. Кондратюк. - Львів : Меморіал, 2021. - с.800.
2. Мсебіус. Світ Едени: комікси. Кн. 1 / Мсебіус ; пер. з фр. О. Макарової ; худож. Мсебіус. - Київ : Видавництво, 2022. - с. 216.
3. Михайленко В. Є. Основи композиції: навчальний посібник. / В. Є. Михайленко, В. І. Яковлев. – К.: Каравела, 2018. – 304 с.
4. Трегубов В.О., Негай Г. А. Теоретичні основи архітектурної композиції: навч.-метод. Посіб./ В.О. Трегубов, Г.А. Негай: ФОП Цюпак, 2022.
5. Heller, S Iron Fists: Branding the 20th-Century Totalitarian State Phaidon Press Inc, 2008
6. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво-, і тримірний простір: навч. посіб.; за ред. Е. А. Антоновича. Тернопіль: Матвей, 2011. с. 240.
7. Іванов С. Основи композиції видання. Навчальний посібник. Львів.: Світ, 2013. с. 232.
8. Сотська Г., Шмельова Е. Словник мистецьких термінів. Херсон: Видавництво «Старт», 2016. с. 52.